

Nr 37.

Av herr **Lindberg**, om anslag till uppförande av ett posthus i Umeå.

I statsverkspropositionen till årets riksdag har frågan om anvisande av anslag till uppförande av ett posthus i Umeå icke blivit upptagen, ehuru generalpoststyrelsen därom gjort hemställan. På grund härav tillåter jag mig att på detta sätt bringa frågan inför riksdagen.

Anskaffande av nya lokaler för postkontoret i Umeå har tidigare varit sammanblandat med frågan om lokaler för riksbanken och telegrafverket därstädes. För närvarande är postkontoret inrymt i riksbankens hus, vari även telegrafverket har sina lokaler. För att möjliggöra beredande av ökat lokalutrymme åt telegrafverket biföll riksdagen förra året en av bankoutskottet gjord hemställan, att riksbankens fastighet skulle överlätas på telegrafverket, och i årets statsverksproposition finnes upptaget ett belopp å 232,00 kr. för telegrafverkets inköp av riksbankshuset. Meningen var vid fattande av fjolårets beslut, att riksbanken skulle fortfarande begagna sina nuvarande lokaler, medan postkontoret skulle komma att flyttas till ett blivande posthus, för vilket tomt inköpts av Umeå stad, enligt medgivande av 1924 års riksdag. I samband med lokalfrågans behandling vid förra riksdagen underströks, att lättnad i postverkets lokalfråga icke torde kunna åstadkommas annat än genom uppförande av nybyggnad. Att postverkets lokalfråga i Umeå borde lösas genom nybyggnad har även fastslagits av 1924 års riksdag, då, såsom förut nämnts, medel anvisades för inköp av tomt därstädes för uppförande av ett posthus.

Behovet av att snarast möjligt erhålla ny lokal för postkontoret i Umeå har av generalpoststyrelsen vid upprepade tillfällen framhållits. Den nuvarande postkontorslokalen har en golvyta av blott 283 kvm. Medelstorleken av lokaler för postkontor av samma klass som den postkontoret i Umeå tillhör utgör för närvarande 459 kvm. Allmänhetens avdelning i nuvarande postkontorslokal är endast 18 kvm. Rörelsen vid postkontoret har sedan år 1902, då den nuvarande postkontorslokalen i riksbankshuset togs i anspråk, stegrats i mycket hög grad. Sålunda utvisar omfattningen av rörelsen vid postkontoret under år 1925 vid jämförelse med rörelsen år 1902 en stegring i antalet från postkontoret avgångna försändelser av ej mindre än 381 procent. Länsstyrelsen i Västerbottens län har även vits-

ordrat behovet av ny lokal för postkontoret. Från Umeå stads sida — närmast då dess handelsförening — ha påyrkats bättre lokalförhållanden.

År 1925 avgav generalpoststyrelsen förslag till posthusbyggnad i Umeå för en beräknad kostnad av 638,000 kr., varvid byggnaden planerades inrymma, förutom erforderliga lokaler för postkontoret, reservlokaler för framtida utvidgning av postkontoret, lokaler för en postdirektion, som generalpoststyrelsen ansåg böra förläggas till Umeå, samt ett flertal bostadslägenheter. Kungl. Maj:t anmälde byggnadsförslaget för 1926 års riksdag. Vederbörande departementschef fann visserligen, att ett behov av bättre lokaler i Umeå syntes föreligga för såväl post- som telegrafverket, men ansåg, att med avgörande av spörsmålet om uppförande av posthusbyggnad därstädes lämpligen borde anstå, tills ståndpunkt fattats i de under utredning varande frågorna om ändrad distriktsindelning inom postverket samt om postdirektionens i norra distriktet förläggningssort. Departementschefen fann sig därför icke kunna tillstyrka, att det av generalpoststyrelsen framlagda förslaget till nybyggnad då förelades riksdagen.

I sitt numera avgivna förslag i omorganisationsfrågan, som för närvarande är föremål för Kungl. Maj:ts prövning, vidhåller generalpoststyrelsen sin uppfattning, att en postdirektion bör förläggas till Umeå.

Förslaget om posthusbygge, sådant generalpoststyrelsen nu framlagt det, planerar emellertid byggnadens uppförande på sådant sätt, att detsamma icke mera är beroende av frågan om en postdirektions förläggande till Umeå. Generalpoststyrelsen har nämligen inskränkt byggnadsförslaget till att endast avse uppförande av en byggnad i två våningar och med blott en så stor grundyta till huset, att i bottenvåningen erhålles lokal för postkontoret av den storlek, som postkontorsrörelsens nuvarande omfattning kräver. I våningen 1 tr. upp skulle, därest postdirektion förläggdes till Umeå, inredas tjänstelokaler för denna postdirektion samt tvenne bostadslägenheter. I motsatt fall skulle våningen helt inredas till bostadslägenheter. Kostnaden för detta bygge beräknas till 296,098 kr. Den föreslagna byggnaden skulle på ett fullgott sätt förränta sig vid beräkning av motsvarande hyra för postkontorslokalen som den postverket för närvarande betalar för i fria hyresmarknaden förhyrda lokaler för postkontor av samma storleksklass som den postkontoret i Umeå tillhör.

Enär alltså riksdagen redan år 1924, då medel för tomtförvärv anvisades, vitsordade nödvändigheten av att genom nybyggnad anskaffa ny lokal för postkontoret i Umeå samt 1926 års riksdag ytterligare understrukt nödvändigheten härav ävensom beslutat beträffande ordnandet av telegrafverkets lokalfråga under den förutsättning, att postkontoret avflyttade ur nuvarande lokaler i riksbankshuset, synas konsekvenserna bjuda, att posthusbyggnad uppföres.

Det skäl, som av departementschefen åberopades förra året för ett uppskov med posthusbygget — att beslut ännu icke fattats om norra postdirek-

tionens förläggning — äger, som redan påpekats, numera icke giltighet, då generalpoststyrelsens nya byggnadsförslag endast avser en mindre byggnad, som kan på ett ekonomiskt fördelaktigt sätt utnyttjas även om en postdirektion icke blir förlagd till Umeå. För ett beslut av årets riksdag om medels anvisande till nytt posthus talar dessutom, att då telegrafverket efter förvärv av riksbankshuset skall utvidga sina lokaler bör det lämpligen vara så ordnat, att verket kan disponera hela det utrymme i huset, som över huvud kan ifrågakomma för dess räkning. Telegrafstyrelsen har beräknat, att en mindre utvidgning av dess lokaler genom en omändring av nuvarande verkställande ledamotens i riksbankens bostadsvåning skulle kräva en kostnad av 80,000 kr. Det säger sig självt, att vid den tidpunkt, då postverket avflyttar ur sina nuvarande lokaler till ett eget hus och dessa bli disponibla för telegrafverkets räkning, nya omändringar i telegrafverkets lokalförhållanden bli nödvändiga, varvid måhända komma att krävas kostnader, vilka skulle bli överflödiga om postverket kan avflytta ur riksbankshuset innan utvidgningen av telegrafverkets lokaler — vilken beräknas vara färdig under 1928 — företages.

Slutligen må framhållas, att det byggnadsförslag generalpoststyrelsen senast framlagt, synes på ett tillfredsställande sätt uppfylla det anspråk på att kostsamma inrednings- och utsmyckningsarbeten böra undvikas i de offentliga nybyggnaderna, vilket av nuvarande chefen för finansdepartementet ansetts böra ställas.

Med stöd av det anförda tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen beslutar anvisa ett reservationsanslag å 300,000 kr. av lånemedel för uppförande enligt generalpoststyrelsens förslag av ett posthus i Umeå.

Stockholm den 18 januari 1927.

Elof Lindberg.
